

Servicii de consultanță

Termeni de Referință (TR) pentru elaborarea

Manualului de Mediu pentru Drumuri

(Manualul Mediul și Drumurile)

și

Activități de sensibilizare a opiniei publice

1. Informații generale. Serviciile de consultanță propusă va oferi asistență pentru Proiectul de Suport al Programului din Sectorul Drumurilor din Moldova. Se va prezenta o abordare programatică, și anume, se va finanța o parte din programul mai larg de drumuri din țară, finanțat de către Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID), Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), Banca Europeană de Investiții (BEI) și Guvernul Republicii Moldova și ar putea atrage alte resurse financiare potențiale. Proiectul se preconizează a fi prima fază a operațiunii de două etape cu durata de 6-7 ani. Acesta va include două tipuri de activități: (i) lucrările de reabilitare fizică și, (ii) asistență tehnică și consolidarea capacităților instituționale. Lucrările fizice se vor axa pe acele drumuri a căror structură de bază este încă intactă în esență, și care pot fi salvate prin utilizarea unor sume relativ mici per km de drum. Lucrările în cadrul proiectului vor consta doar în întreținerea periodică și reabilitarea ușoară, deși unele îmbunătățiri ar putea fi întreprinse în cadrul existent al drumurilor. Achiziția de terenuri sau strămutări nu vor fi în cadrul proiectului, astfel, probleme sociale și proceduri de plăți compensatorii nu vor fi. Deși activitățile proiectului de reabilitare a drumurilor existente nu sunt de așteptat să genereze efecte negative semnificative asupra mediului, ele vor prezenta un risc moderat de mediu și, prin urmare Proiectul a fost clasificat în Categoria B (definit ca impact asupra mediului reversibil și limitat).

În cadrul proiectului a fost elaborată Evaluarea Sectorială de Mediu (ESM), ca anexă al Manualului operațional al proiectului. ESM include o evaluare a politicii, un cadru juridic și administrativ; un plan de consolidare instituțională în acest domeniu; și recomandări pentru schimbări la nivel de sector de reglementare, precum și măsuri de minimalizare a impactelor. Prin urmare, o evaluare de mediu și de gestionare cadru (EAMF) a fost realizat ca parte a ESM, oferind detalii de problemele potențiale de mediu și orientări cu privire la cum să pregătească Planuri de management a mediului (EMPs), servind ca un șablon pentru efectuarea de analize de mediu corespunzătoare pentru subproiecte în transportul rutier care urmează încă să fie identificate. EAMF descrie procesul de screening pentru identificarea subproiectelor care pot avea probleme semnificative de mediu și care ar trebui să fie abordate într-un studiu aparte de Evaluare a Impactului de Mediu (EIA). Liniile directe privind protecția mediului includ o evaluare generală a impactului potențial, împreună cu măsurile propuse de atenuare care urmează a fi întreprinse pentru identificarea subproiectelor. ESM precizează, de asemenea, o serie de activități, inclusiv elaborarea Manualului de Mediu pentru Drumuri.

Un obiectiv important al Manualului este de a integra cerințele de mediu în planificarea și managementul sectorului de drumuri, precum și pentru a îmbunătăți comunicarea între

diferitele discipline și grupuri de specialiști, care folosesc adesea concepte și terminologie diferită.

Manualul este elaborat pentru a oferi o descriere a metodelor practice care sunt utile în proiectarea și execuția evaluării de mediu (EM) eficiente pentru cei care sunt implicați în diverse aspecte ale proiectelor de drumuri, de la planificare la construcție și întreținere.

Manualul va fi în primul rând pentru proiecte de drumuri specifice, variind de la lucrări majore pe drumuri noi la reabilitări minore și activitățile de întreținere pe drumurile existente. Tehnicile expuse pot fi aplicate la studii aprofundate de evaluare de mediu, sau a planurilor de acțiune simple în abordarea aspectelor de mediu ale proiectelor mici de reabilitare de drumuri.

Diverși reprezentanți ai beneficiarilor de proiect, agenții guvernamentale, ONG-uri, grupuri de cercetare, și organizații comunitare, precum și oricare alte persoane interesate, ale căror părere este de dorit să fie consultată atât la dezvoltarea proiectului și la elaborarea Evaluării de Mediu, toate acestea vor fi expuse în manualul destinat utilizatorilor.

Altă activitate inclusă în ESM este de a oferi activități de conștientizare publică. Acesta a fost planificat în cadrul proiectului pentru a produce mai multe pliante / broșuri sau pancarte, cu tematică ecologică, reflectând constatări majore de mediu obținute în timpul implementării proiectului și desemnate să furnizeze informații pentru public și comunitatea ONG.

PARTEA A.

TR-ul este structurat în două sarcini specifice:

- (1) Servicii de consultanță pentru elaborarea Manualului de Mediu pentru Drumuri
- (2) Servicii de consultanță pentru elaborarea materialelor pentru activități de conștientizare publică

1. Servicii de consultanță pentru elaborarea Manualului de Mediu pentru Drumuri

1.1. Obiectivele solicitării. Consultantul va pregăti versiunea completă a Manualului de Mediu pentru Drumuri.

1.2. Sarcinile specifice. Consultantul trebuie să:

- Studieze documentele similare din alte țări și instituții internaționale;
- Pregătească un cuprins detaliat a Manualului ca să fie aprobată de către Administrația de Stat a Drumurilor (ASD)
- Elaboreze versiunea completă a Manualului de Mediu pentru Drumuri;
- Prezinte rapoarte și Manual pentru revizuire și aprobări la ASD și BM;
- Raporteze periodic la ASD cu privire la progresele în elaborarea documentelor menționate;

- să organizeze reuniuni specifice cu diferiți specialiști din Ministerul Mediului, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Universitatea Tehnică, Transport College, Universitatea de Stat din Moldova, Institutul de Ecologie și Geografie al Academiei de Științe a Moldovei, companii de proiectare a drumurilor etc.

1.3. Documente de bază pentru pregătirea Manualului.

- Legislația națională și / sau regulamente privind evaluarea de mediu, inclusiv: (a) Legea privind Expertiza ecologică și Evaluarea Impactului asupra Mediului (1996); (b) Instrucțiune pentru efectuarea Expertizei Ecologice de Stat (2003); (c) din Regulamentul privind accesul publicului la luare a deciziilor de mediu (2001); (d) Codul civil; (e) Codul penal; (f) Codurile de Mediu: Apă, Silvic, Sub-solului, etc.
- Banca Mondială, Politica Operațională 4.01: "Evaluarea de mediu";
- Banca Mondială, Politica Operațională PO 4.12 "Strămutarea involuntară";
- Banca Mondială Ghidul pentru strămutarea involuntară: planificarea și implementarea în proiectele de dezvoltare, 2004;
- Banca Mondială Manualul pentru Analiza Socială: încorporarea dimensiunilor sociale în proiectele sprijinite de Banca Mondială;
- Banca Mondială Manual de Diseminare a Informațiilor (decembrie, 2002);
- Banca Mondială Manual privind Reducerea Poluării (1998);
- Banca Mondială Cartea tehnica nr 376: Drumurile și Mediul (manual), 1997.
- Directivele UE relevante.
- Documente similare ale statelor membre UE
- Normele temporare de construcție 9-79. Ghid de mediu și măsurile de protecție a terenurilor pentru reconstrucția drumurilor auto în Moldova, 1979;
- Reguli de construcții D.02.01-96. Drumuri și poduri: Cerințe de protecție a mediului în timpul proiectării, construcției, reabilitarea, repararea și întreținerea drumurilor și poduri, 1996,
- Normele temporare de construcții 18-74 (84). Instrucțiuni privind proiectarea arhitecturală și amenajarea drumurilor, 1975)
- Manuale similare ale altor state.
- Activități similare, în sectorul drumurilor, implementate cu succes în alte țări.

2. Servicii de consultanta pentru elaborarea publicațiilor de sensibilizare a opiniei publice

2.1 **Obiectivele solicitării.** Consultantul va pregăti câteva pliante, broșuri și pancarte ecologice, reflectând constatări majore de mediu obținute în timpul implementării proiectului și desemnate să furnizeze informații pentru public și ONG-uri.

2.2. **Sarcini specifice.** Consultantul trebuie să:

- Studieze pliante, broșuri similare ale altor proiecte de drumuri și activități de mediu;
- Pregătească un proiect detaliat al pliantelor, broșurilor și pancartelor (template-uri) care urmează să fie aprobate de către Administrația de Stat a Drumurilor (ASD);
- Pregătească versiunile preliminare de pliante, broșuri și pancarte;
- Prezinte pentru revizuire și aprobări de ASD și Banca Mondială (folosirea logoului, ale texte ale BM, etc);
- Raporteze periodic la ASD progresele în dezvoltarea publicațiile menționate;
- Imprime la tipografie de înaltă calitate materialele, după aprobarea finală de către ASD.

2.3. Documente de bază pentru pregătirea materialelor de conștientizare publică.

În scopul de a pregăti **materialele de conștientizare publică**, Consultantul trebuie să ia în considerare următoarele documente și materiale naționale, internaționale și al Băncii Mondiale:

- Banca Mondială, Manual de Diseminare a Informațiilor (decembrie, 2002);
- Banca Mondială, Manual privind Reducerea Poluării (1998);
- Banca Mondială, Cartea tehnică nr 376: Drumurile și Mediul (manual), 1997.
- Pliante, broșuri și pancarte de mediu în sectorul rutier din alte țări.
- Cele mai bune practici de mediu pentru campanii de sensibilizare a opiniei publice în proiecte de drumuri.
- Pliante, broșuri și pancarte produse de BM în alte proiecte în Moldova.

De asemenea, ASD va permite accesul consultantului la imagini deținute de ASD pe drumuri pentru broșuri. Va oferi suport documentar cu privire la această misiune.

PARTEA B.

Numărul de Rapoarte și limba de prezentare a lor

Consultantul va raporta coordonatorului de proiect și specialistului de mediu al ASD. El / ea va pregăti proiectul și versiunile finale ale documentelor, raportul final al activităților sale, care va trebui să fie aprobate de către Coordonatorul de proiect și Task Team Leader-ul Băncii Mondiale.

Manualul de mediu pentru Drumuri

Toate rapoartele trebuie să fie în limbile română și engleza (1 exemplar în fiecare limbă), în timp ce documentul Manualului de mediu pe drumuri (Manualul Mediul și Drumurile) - în limba română (3 exemplare pe suport de hârtie și o copie electronică). Copia electronică va fi trimisă doua zile mai devreme, și va folosi software-ul standard, cum ar fi Microsoft Word / Excel și Adobe Reader.

Număr de rapoarte: 2 (două) - un raport intermediar și un raport final.

Pentru Activități de conștientizare publică

Toate rapoartele trebuie să fie în limbile română și engleză (1 exemplar în fiecare limbă).

Copia electronică va fi trimisă doua zile mai devreme, și va folosi software-ul standard, cum ar fi Microsoft Word / Excel și Adobe Reader. Materialele produse sub formă de pliante, broșuri și pancarte vor fi atașate în formate Photoshop / PageMaker sau alte formate grafice specifice, inclusiv o copie în format PDF.

Număr de rapoarte: 2 (două) - un raport intermediar și un raport final.

Rapoartele vor fi prezentate de către Consultant și vor fi aprobate și contrasemnate de contractant (care poate face comentarii suplimentare, dacă este necesar).

Numărul estimat de copii ale documentelor de sensibilizare a opiniei publice este de aproximativ 500, dar numărul exact va fi specificat în contract.

Procesul de selecție al Consultantului și calificările necesare. Această activitate trebuie să fie prestată de către un Consultant individual cu studii în inginerie sau mediu. Consultantul va fi selectat pe baza calificărilor pentru aceste servicii. Consultantul va trebui să demonstreze experiență semnificativă de lucru în inginerie, sau protecția mediului, proiectări în drumuri, și experiență în elaborarea de legi sau manuale, ghiduri, studii de fezabilitate, cercetări în Moldova și / sau alte țări, precum și cunoștințe despre UE și despre drumurile din Moldova și problemele de mediu, sistemul administrativ, și organizațiile guvernamentale. Este de așteptat

Consultantul să posedă experiență de lucru cu Banca Mondială sau alte agenții internaționale. Experiență în elaborarea politicilor de mediu va fi un avantaj. Consultantul trebuie să posedă o diplomă universitară în domenii conexe (de exemplu, științele mediului, politica de mediu, construcții, drumuri, inginerie), și trebuie să cunoască bine limbile română și engleză. Consultantul ar trebui să cunoască calculatorul și să aibă acces la echipamente informatice moderne, cu conectare la e-mail.

Comisia de evaluare numită de către Client va evalua CV-urile, în conformitate cu termenii de referință, aplicând următoarele criterii:

	Puncte
(I) experiența specifică a consultantului referitoare la acest tip de servicii	30
(II) calificările generale	40
(III) adecvarea pentru aceste servicii	30
<u>Total</u>	<u>100</u>

Anexa A la Termenii de referință

Servicii de consultanță pentru elaborarea Manualului de Mediu pentru Drumuri

Manualul este destinat în principal pentru:

- Managerii din sectorul rutier, care au nevoie de a extinde competențele și capacitățile organizațiilor acestora în scopul de a face față evoluțiilor aspectelor precum mediul natural, analiză de impact social, implicarea publicului, designul peisagistic și legislației de mediu;
- Inginerii în domeniul drumurilor, proiectanți și antreprenori, care au nevoie pentru a crește gradul de conștientizare a problemelor de mediu în toate stadiile de muncă;
- Specialiștii de mediu, grupuri comunitare, mediul academic, organizațiile de dezvoltare și altele, cu un interes în relația dintre drumuri și mediu.

Descrierea activităților propuse. Descrierea activităților propuse trebuie să fie în conformitate cu cerințele BM și a legislației naționale.

Manualul va conține, dar nu se va limita la:

- ***Procesul de evaluare de mediu:*** drumuri, mediu, și necesitatea de evaluare de mediu; proiecte noi sau existente de drumuri; evaluarea de mediu (EM), EM și dezvoltarea proiectelor în sistemul rutier; evaluarea de mediu la nivel strategic, EM sectoriale;

- **EM și dezvoltarea instituțională;** elaborarea politicilor și directivelor legale; efectuarea studiilor de EM, punerea în aplicare a planului de management de mediu (PMM); selectarea celor mai bune soluții ale proiectului și identificarea tipului EM care urmează să fie aplicate; evaluarea impactului potențial pentru soluțiile alternative; procesul de consultare publică, pregătirea termenilor de referință ale proiectului; pașii cheie de întreprins pentru o evaluare de mediu; implicarea publicului în EM;
- **Impactul asupra mediului:** tipuri de impact asupra mediului; impactul asupra: solurilor, apă, aer, floră și faună, comunități, impactul la achiziționarea terenului și strămutare; minimalizarea impactelor economice și evaluarea lor;
- **Anexe :** exemplu de plan de management de mediu, hărți, șabloane de documente utile, etc;
- **Referințe și bibliografie;**
- **Alte.**

Anexa B la Termenii de referință

Perioada de aplicare a activităților proiectului

Orarul

Serviciile vor începe la data semnării contractului și se vor finaliza în **6 luni**.

Un plan de lucru indicativ

Perioada de aplicare a activităților proiectului (în luni)

Activitate	1	2	3	4	5	6
Activități de sensibilizare a opiniei publice						
Studierea pliantelor, broșurilor și pancartelor similare din proiecte de drumuri și alte activități de mediu;						
Pregătirea unui proiect detaliat al pliantelor, broșurilor și pancarte (template-uri) care urmează să fie aprobate de către Administrația de Stat a Drumurilor (ASD);						
Pregătirea versiunilor mostrelor de pliante, broșuri și pancarte;						
Prezentarea pentru revizuire și aprobare de către ASD și Banca Mondială (BM utilizarea logo, text etc) + proiect de raport;						
Imprimare la o tipografie de calitate înaltă a materialelor după aprobarea finală de către ASD						
Raportul final privind materialele de conștientizare a publicului						

de către Beneficiar, care va face comentarii suplimentare, dacă este necesar. Versiunile electronice vor fi furnizate cu **2 zile mai devreme**.

Bugetul

Plata, conform sumei fixe din contract, va fi după cum urmează:

- 20% - la semnarea contractului;
- 50% - după acceptarea raportului intermediar;
- 30% - după acceptarea raportului final.